

Posudek oponenta na diplomovou práci

oponentský posudek

Jméno posuzovatele: Roman Kroufek

Datum: 10.9.2019

Autor: bc. Eliška Sokolíková

Název práce:

Srovnání environmentálního uvědomění žáků z tradičních a alternativních základních škol

Cíle práce:

V teoretické části práce shrnout problematiku alternativního školství, environmentální výchovy na školách, environmentálního uvědomění a environmentálních problémů, které jsou součástí praktické části práce.

Pro praktickou část práce byly stanoveny následující cíle:

- zjistit, jaké okolnosti mohou mít vliv na environmentální uvědomění žáků,
- pomocí skupinových rozhovorů porovnat environmentální uvědomění žáků 2. stupně z tradičních a alternativních škol,
- zhodnotit přístup vybraných škol k ochraně životního prostředí pomocí předem stanovených kritérií.

Cíle jsou vymezené srozumitelně a přehledně.

Struktura (členění) práce, odpovídá požadovanému? ANO NE

Rozsah práce (počet stran textu, počet stran příloh): 106 stran textu, 6 stran příloh

Je uveden anglický abstrakt a klíčová slova? ANO NE

Je uveden seznam zkratk? ANO NE

Literární přehled:

Odpovídá tématu? ANO NE

Je napsán srozumitelně? ANO NE

Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů? (V souladu s pravidly zveřejněnými katedrou – tj. literární přehled obsahuje především citace primárních zdrojů, ne opisy učebnic) ANO NE

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? ANO NE

Jak student pracuje se zdroji?

Autorka ovládá standardní způsoby práce se zdroji, byť některé segmenty textu mají charakter po sobě jdoucích odstavců, založených vždy na jediném, „převyprávěném“ zdroji.

Výtky lze mít k hloubce některých kapitol, kdy autorka pouze přešlapuje u dveří oboru, aniž by je odvážně rozevřela a vstoupila do jeho košaté historie. Tak kapitoly 3.1, 3.4 a některé další přináší čtenáři jen málo informací, byť je k tématu dostupné velké množství materiálu.

Na hlubokou disputaci by pak bylo autorčino pojetí „environmentálního uvědomění“ coby konstrukt, který je interpretován odlišně různými autory. Zde by bylo vhodné se podívat také do českého prostředí, kde s pojmem (který je překladem anglického environmental awareness) uvědomění autoři prakticky nepracují. Zažitým označením je „environmentální povědomí“, které by se na titulu diplomové práce vyjímalo jistě lépe a zřejmě by pomohlo autorce teoreticky lépe rámovat to, co zkoumá.

Materiál a metody (postup práce):

Byly zvolené metody vhodné k dosažení stanovených cílů? ANO NE

Jsou metody srozumitelně popsány? ANO NE

Autorka si zvolila myslím tu složitější z možných cest, jak porovnat environmentální povědomí žáků různých typů škol. Nicméně jde o přístup zcela legitimní.

Praktická část (výsledky a přílohy):

Obsahuje práce pedagogický výzkum? ANO NE

Odpovídá výzkum potřebám práce? ANO ~~NE~~

Je dokumentace výsledků dostačující? ANO ~~NE~~ V čem jsou nedostatky?

Postačuje množství výsledků ke splnění cílů? ANO ~~NE~~ Co chybí, v čem je nedostačující?

Vlastní výsledky práce jsou prezentovány přehledně, v pojetí typickém pro kvalitativní studie. Autorka většinou vhodně komentuje ukázky z rozhovorů a prokazuje v tomto svém jednání dostatečnou interpretační jistotu.

Diskuze:

Je opravdu diskuzí, nejde jen o konstatování vlastních výsledků? ANO ~~NE~~

Jsou výsledky porovnávány s literaturou? ANO ~~NE~~

Jsou uvedeny nějaké hypotézy či návrhy na další řešení problematiky? ~~ANO~~ NE

Za nešťastné pokládám spojení tradičních kapitol výsledky a diskuze, kdy sice autorka dosáhla „čtenosti“ ve formě souvislého textu, nicméně kombinace těchto dvou odlišných žánrů velmi ztížila pochopení vlastních závěrů práce. Strukturovaný text, který by nejen dělil výsledky a diskuzi do dvou kapitol, ale do druhé ze jmenovaných včlenil také jasně pojmenované limity výzkumu a doporučení pro další bádání, by práci myslím velmi prospěl.

Závěr:

Je výstižný? ANO ~~NE~~

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Po stránce formální je práce nadstandardní, zamrzí občasné překlepy.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Autorka splnila cíle, které si v úvodu práce nadefinovala a jistě nic nebrání doporučení DP k obhajobě. Myslím, že pro splnění cílů si vybrala trnitější cestu, která mnohdy přinesla jejich nižší naplnění. K environmental awareness by více sedl smíšený nebo kvantitativní design, který by, po jasném nadefinování toho, jak autorka sledovaný konstrukt vnímá, přinesl jasné výsledky, vedoucí k opravdovému srovnání.

Práci vnímám jako lehce nadstandardní, v řadě ohledů by ji bylo možné zkvalitnit hlubším vstupem do problematiky, některá témata (podrobný popis environmentálních problémů) by naopak šlo vypustit.

Otázky a připomínky oponenta:

První výzkumná otázka (s. 57) je nesprávně formulována, představte vhodnou alternativu této otázky, která by byla metodologicky správně.

Zdůvodněte volbu kvalitativního výzkumného designu. Jaké výhody přinesl vaší práci a jejím výsledkům?

Vysvětlete důvod využití termínu „environmentální uvědomění“ v kontextu českého chápání anglického environmental awareness.

Výstupem kvalitativní studie obdobného charakteru jsou často hypotézy, k jejichž ověření jsou využity kvantitativní metody pedagogického výzkumu. Formulujte prosím několik hypotéz vycházejících z Vašich závěrů a navrhňte způsoby jejich ověření.

Návrh hodnocení oponenta (konečnou známku stanoví komise, která přihlíží i ke kvalitě obhajoby)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis oponenta:

Roman Kroufek